

Jesus välsignar barn

Kärlekens språk

Min fru och jag var på väg från Österbotten till Helsingfors. Vivian körde och jag läste högt ur Gary Chapmans bok om kärlekens fem språk för barn. Chapmans tankegångar var på inget sätt nya för oss, men under den bilresan insåg vi att de gällde också relationen till våra barn. Vi har fyra barn och vi har försökt ge dem allesammans samma kärlek. Men under de fem timmarna upptäckte vi – tyvärr litet för sent, alla var så gott som utflugna – att våra barn tar emot kärlek på olika sätt!

Gary Chapmans böcker om kärlekens olika språk har blivit bestsellers. Boken *Att upptäcka kärlekens olika språk* har översatts till mer än 40 språk och sålts i mer än fem miljoner exemplar. Innehållet är viktigt. Vi har som par kontinuerligt hållit äktenskapskurser i fjorton år. Under den sista kurskvällen är materialet uppbyggt utifrån Chapmans tankar och vi vet att den kvällen för många har varit direkt avgörande för parrelationen.

Vad handlar det om? Familjerådgivaren Gary Chapman utgår från att varje människa går omkring med en inre kärlekstank. Medmänniskor är kallade att fylla tanken. Om mätaren visar noll går man som människa på sparlåga. Men vi går på olika ”oktan”. Vi tar emot kärlek på olika sätt. Chapman påstår att det finns fem huvudspråk med diverse dialekter. Oftast har man ett dominerande, primärt språk som är viktigt för en. När partnern eller föräldern talar det språket så tankar man kärlek.

Det var vår upptäckt den gången under bilresan: Fyra barn med fyra olika sätt att ta emot kärlek.

”Men”, undrar du kanske, ”vad har då det här att göra med berättelsen om när Jesus välsignar barnen?” Jo, när man tar del av skildringarna om Jesus från Nasaret ser man hur han vid många olika tillfällen uttryckte de olika språken. Men det är ännu mer fascinerande att upptäcka att rabbinen från Nasaret ibland kommunicerar kärlek på alla de fem språken vid samma tillfälle. Jag har funnit två sådana. Ett tillfälle är när han firar påskmåltid med sina lärjungar och instiftar nattvarden – det lämnar vi därhän för genomgång en annan gång! Det andra tillfället är när han välsignar barnen.

Vilka är då de fem huvudspråken och hur uttrycker Jesus dem i händelsen?

Handling. Jesus reagerar starkt på den orättvisa som är på gång. Han handlar aktivt.

En del av oss människor tar emot kärlek när vi ser att någon gör något gott för oss. Handlingen uttrycker kärlek. En god vän berättade att man på hans arbetsplats vid kaffebordet kommit att söka en definition på kärlek. En av arbetstagarna sa: ”Kärlek är när en man år efter år så gott som varje dag besöker sin dementa fru och ger henne mat.” Kärlek uttrycks i handling. Det behöver inte vara så stora saker. Jag är morgonpig, det är en orsak också till den här boken! Oftast är det jag som sätter på kaffekokaren åt min fru och vattenkokaren åt mig. Men när min fru stigit upp före mig och jag sedan känner att vattenkokaren är varm så flödar de goda hormonerna i min kropp! Varför det? Jo, därför att handling är ett av de kärleksspråk som betyder mest för mig. Den varma vattenkokaren proklamerar ut: ”Jag finns i hennes liv. Hon tänkte på mig!” Och då kan du ana hur det känns när jag märker att den är kall!

En del barn tar emot kärlek genom handling. När de märker att föräldrarna gör något konkret för dem så stiger nivån i kärlekstanken. Flera av eleverna i enkäten upplevde att de kände att föräldrarna tyckte om dem när de fick ta emot omsorg när de var sjuka. Några skrev att det för deras del hände när föräldrarna skjutsade dem till träningar av olika slag eller lagade barnens favoritmat.

Gåvor. I berättelsen ger Jesus barnen sin gemenskap och ytterst Guds rike.

Att ge gåvor är ett annat sätt att kommunicera kärlek. En del av oss förstår det språket bättre än andra. När någon på en arbetsplats har med sig något gott till kaffepausen så reagerar en del av arbetskamraterna med värme medan andra kanske tycker att chokladasken var ett onödigt inköp. Den avslutande äktenskapskurskvällen med genomgång av kärlekens fem språk har för en del blivit en ren förtjänst. Man har upptäckt att man inte behöver satsa så mycket på gåvor, andra saker är viktigare för motparten. För andra igen kan den bli mer kostsam! Å andra sidan. Gåvorna behöver inte alltid vara så dyra. För den som tar emot kärlek genom gåvor är inte minst en egenhändigt gjord gåva ett kärleksbevis. Eleven på årskurs 5 som skrev att han känner att pappa tycker om honom när pappan alltid köper någonting åt honom på arbetsresan har sannolikt det här kärleksspråket. Som en kuriositet kan nämnas att godis lyste så gott som med sin frånvaro i elevernas svar. Det finns tydligen andra sätt att visa sina barn kärlek!

Ord. Jesus talar goda ord till barnen. Det står i texten att han välsignar dem.

Att välsigna betyder ordagrant att tala goda ord. Vi förbannar en människa när vi talar onda ord till eller om henne. De goda orden däremot bygger upp en medmänniska. De är upp-mun-trande. Munnen kommer upp och de inre hormonerna sjunger sitt ”tra-la-la”. Orden har makt. Ord skapar verklighet. För en del av oss är det riktigt viktigt att få höra goda, kärleksfulla, uppmuntrande och bekräftande ord. Många har säkert hört berättelsen om kvinnan som tiggde och bönade om att mannen någon gång skulle säga att han älskar henne. Han svarade med sitt sakliga och kalla: ”Jag sade det en gång åt prästen och blir det någon förändring så säger jag till.” En sådan inställning är katastrofal inte minst om motparten har orden som sitt kärleksspråk. Orden och det sätt på vilket vi säger dem är alltid viktiga i barnuppfostran. De goda orden är som byggklossar för en sund självkänsla. För en del av barnen är de livsavgörande. Ett barn skriver att det känns bra att få komplimanger. Ett annat barn tycker att det är viktigt att få höra att föräldrarna tycker om en och konstaterar samtidigt att det inte händer så ofta.

Beröring. Jesus tog upp barnen i famnen.

Forskningen visar mer och mer hur vårt största sinnesorgan huden fungerar. Beröring har konsekvenser både inåt och utåt. Må bra hormonerna aktiveras när någon rör vid en. Stresshormoner rusar till när man blir utsatt för en felaktig beröring eller är i avsaknad av beröring. Ett av våra barn gick under tonårstiden med en T-shirt med texten: "Krama mig". Det är inte svårt att så här i efterhand förstå vilket kärleksspråk hon förstod. "Huden är alla sinnens moder, den är det största organet, det är känslornas domän, vänd inåt och utåt. Huden är både kroppslig och själslig" så skriver den rikssvenska författaren Ulla-Britt Berglund. Beröringen går djupt. Jag minns själv, ett decennium senare, handberöringen från en sjuksköterska inför en operation jag skulle genomgå. Hennes några sekunder långa beröring av min handrygg sade: "Vi tar väl hand om dig, du kan vara lugn". Beröring ger kroppsminnen. Flera av barnen som var med i enkätundersökningen skrev att det känns så skönt att få en kram och en elev skrev att hon som förälder alltid skulle ge sitt barn en godnattpuss.

Tid. Jesus ger barnen tid. Jesus befann sig i ett synnerligen aktivt och avgörande skede i sitt liv. Men han stannar och ger barnen odelad uppmärksamhet. Just då finns inget annat i hans tankevärld.

Om det finns någon mätare på kärlek så är det tid. Vår tidsanvändning avslöjar våra prioriteringar. Det man vill har man en tendens att hinna med. VD:n hinner med sin golfrunda. Man är stressad men hinner ändå lägga flera timmar på massmedia och sociala medier. Undersökningar visar skrämmande siffror på hur få minuter ett barn får en förälders koncentrerade tid under en dag. En del av barnen tar emot kärlek framför allt när de är tillsammans med någon av föräldern. Enkäten jag gjorde visade att de fem språken fördelade sig jämnt, med ett undantag. Alternativet att få vara ensam med föräldrarna och göra något med dem samlade nästan dubbelt fler röster än de andra alternativen. Många angav också som motivering att det är så fint att få vara ensam med någon av föräldrarna utan syskon. "När jag är själv med mamma/pappa", andra kunde skriva svar som "när han följer med mig någonstans" och "när vi sitter vid brasan och spelar monopol". Ett gott föräldraskap behöver inte vara så invecklat. Det handlar många gånger om enkla och konkreta saker.

Så långt kärleksspråken som de kommer fram i berättelsen.

Kärleken är en förunderlig makt! Kärlek är livets DNA. Vi är skapade i kärlek, gjorda för att ge och ta emot kärlek. När det sker blir livet helare, när det inte sker går det sönder. När eleverna svarade på frågan varför de hade angett just de kärleksspråk de hade valt gav de svar som att det känns skönt, varmt och äkta. De känner sig trygga, glada, speciella och viktiga och de känner sig inte ensamma. En flicka på årskurs 6 skriver att ”det känns väldigt bra, som vi aldrig kommer att bråka mer” och avslutar med en smilegubbe 😊.

Av enkäten kan man dra slutsatsen att en del kände sig älskade, medan andra klart och tydligt angav motsatsen. ”Det händer så sällan, så det är roligt när det händer”, ”jag får inte ofta vara med dem ensam”, ”det händer inte så ofta för min mamma är på möten hela tiden”. Inte att undra på att det sistnämnda barnet tillade: ”Jo, säg åt dom att dom måste börja vara mer med sitt barn” och föreslog som titel på den här boken: ”Föräldrarnas regler.” Jag tolkar elevens förslag som att det inte är bara barn som behöver regler utan också vi föräldrar!